

درختان و درختچه های زینتی

دکتر لیلا پورحسینی

www.ketab.ir

سرشناسه	: پورحسینی، لیلا، ۱۳۵۷-
عنوان و نام پدیدآور	: درختان و درختچه‌های زینتی
مشخصات نشر	: کرج : پژوهش اخوت، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۸۸ ص. : مصور(رنگی).
شابک	: 978-600-7943-00-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیهای مختصر
یادداشت	: فهرستنویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است.
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۸۴۱۹۸۳

www.ketab.ir

درختان و درختچه های زینتی

ناشر: پژوهش اخوت

تالیف: دکتر لیلا پورحسینی

تاریخ چاپ اول: ۱۴۰۰

تیراژ: ۵۰ نسخه

شابک: ۷-۰۰-۷۹۴۳-۶۰۰-۹۷۸

قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

روبروی پردیس کشاورزی دانشگاه تهران، کرج

۰۲۶-۳۲۲۴۸۷۶۵

چاپ محفوظ و مخصوص مؤلف است

مسئولیت صحت مطالب، تماماً با نویسنده است.

فهرست

۱		مقدمه
۳		معرفی درختان و درختچه های زیتنی
۴		چنار <i>Platanus orientalis</i>
۵		صنوبرها
۶		تبریزی (شالک، اشالک) <i>Populus nigra/p.termula</i>
۸		بید ها
۹		بید معمولی (بید سفید) <i>Salix alba</i>
۹		بید مجنون <i>S.babylonica</i>
۱۰		بیدمشک <i>Salix aegyptica</i>
۱۰		بید سرخ <i>S.purpurea</i>
۱۱		بید مرجان <i>Salix caramanica</i>
۱۱		بید فر <i>Salix matsudana tortuosa</i>
۱۲		بید سیاه <i>salix nigra</i>
۱۲		عرعر (آیلان) <i>Ailanthus altissima</i>
۱۴		نارون <i>Ulmus carpinifolia</i>
۱۵		نارون چتر <i>U.campestris "Umbraculifera"</i>
۱۵		نارون چینی <i>U.pravifolia</i>
۱۶		اوجا (قره آغاج، وسک، وج، غرغار، گرزم، سمت و...) <i>U. minor</i>
۱۶		آزاد (سپاه دار) <i>Zelkova Carpinifolia</i>
۱۷		داغداغان <i>Celtis australis</i>
۱۷		درخت تا (تا دار، چوب نظر) <i>C.caucasica</i>
۱۸		آقاقیا
۱۸		آقاقیا معمولی <i>Robinia psedoacaia</i>
۱۹		آقایی چتری <i>R.umbraculifera</i>
۲۰		ارغوان معمولی <i>Ceris siliquastrum</i>

ب درختان و درختچه های زینتی

- ۲۱ ارغوان افغانی *C.griffithii* بومی ایران است و در کوههای لرستان می روید.
- ۲۱ ارغوان کانادایی *C.canadensis*
- ۲۱ ارغوان چینی *C.sinensis/ C.chinensis*
- ۲۲ ارغوان باختری *C.occidentalis*
- ۲۲ طاووسی *Spartium junceum*
- ۲۳ درخت پروانه *Laburnum anagyroides/watereri*
- ۲۴ درخت گل ابریشم (شب خسب، هزار برگ) *Albizzia julibrissin*
- ۲۵ ابریشم مصری (شب خسب) *Caesalpinia gilliesii*
- ۲۵ آکاسیا (میموزا، صمغ عربی) *Acasia decurrens/ dealbate*
- ۲۶ میموزا ساقه سیاه *Acacia melanoxylon*
- ۲۷ میموزا طلایی (آکاسیا طلایی) *Acacia longifolia*
- ۲۸ لیلکی (کرات) *Gleditsia caspica*
- ۲۹ کهود (کهود ایرانی) *Prosopis cineraria*
- ۳۰ زبان گنجشک معمولی (ون) *Fraxinus excelsior ash*
- ۳۱ زبان گنجشک برگ باریک *Fraxinus angustifolia*
- ۳۳ برگ نو (مندارچه) *Ligustrum vulgare*
- ۳۴ برگ نو دائمی *L.vulgare 'sempervirens'*
- ۳۴ برگ نو ابلق طلایی *L. ovalifolium 'aureo- marginatum'*
- ۳۴ برگ نو آمریکایی *L. ovalifolium 'Hassk'*
- ۳۵ یاس ها
- ۳۵ یاس زرد مجنون *Forsythia Suspensa*
- ۳۷ یاس سفید (یاسمن سفید) *Jasminum officinalis*
- ۳۸ یاس رازقی *J.Sabac var. trifoliolate*
- ۳۸ اکالیپتوس *Eucalyptus camaldulensis*
- ۳۹ اکالیپتوس آبی (اکالیپتوس خاکستری) *Eucalyptus globules*
- ۳۹ اکالیپتوس کویری *Eucalyptus rudis*

ج درختان و درختچه های زینتی

- ۴۰ *Myrtus Communis* مورد
- ۴۱ *Callistemon citrinus* شیشه شور (بطری شوی، کالیستمون)
- ۴۲ *Carpinus betulus* Hornbeam ممرز (اولس، مارز، کاجاف، آساف، فاغ)
- ۴۲ *Morus Mulberry* توت
- ۴۲ *Moraceae* هسته‌دانه: توت ها از خانواده ی
- ۴۳ *Morus alba* "Pendula" توت مجنون
- ۴۳ *Morus alba* "nigra" توت سیاه
- ۴۳ *Ficus lyrata* فیکوس آفریقایی
- ۴۳ *Acer Maple* افرا
- ۴۴ *Acer negondo* افرای سیاه (برگ ریز، افرای زبان گنجشکی)
- ۴۴ *Acer pseudoplatanus* یا *Acer platanoides* افرای برگ چناری (کرکف)
- ۴۵ *Acer rubrum* افرای سرخ
- ۴۵ *Acer palmatum* افرای سرخ مینیاتوری (ژاپنی) افرای قرمز
- ۴۶ *Rosa spp.* نسترن (رز)
- ۴۸ *Cotoneaster horizontalis* شیرخشت (کوتوناستر)
- ۵۰ *Eriobotrya japonica* Loquat ازگیل ژاپنی
- ۵۱ *Spiraea crenata* Spiraea اسپیره یا گل عروس
- ۵۱ *Chaenomeles japonica* Flowering quince به ژاپنی
- ۵۲ *Pyracantha coccinea* roemer پیروکانتا
- ۵۳ *Crataegus monogyna* Hawthorn زالزالک (اروپایی)
- ۵۴ *Crataegus phaenopyrum* ولیک
- ۵۵ *Photinia serrulata* Chinese hawthorn سه رنگ
- ۵۵ *Kerria japonica* "pleniflora" کریا
- ۵۶ *Sorbus sargentiana* Mountain ash بارانک (تیس)
- ۵۷ *Prunus triloba* var. *plean* گوجه گل
- ۵۷ آقسطی (سوداغ، پلم، خمان)

د درختان و درختچه های زینتی

- ۵۹ مروارید
- ۶۰ ویگیلیا *(Diervilla) Weigilia/Weigela hortensis*
- ۶۱ درخت پر *Cotinus coggygria* Smoke tree
- ۶۲ گردو *Juglans regia* Walnut
- ۶۳ توس (غان، توس نقره ای) *B.alba Betula pendula* birch tree
- ۶۵ توسکا *Alnus incana* alder
- ۶۵ توسکای ییلاقی *A.subcordata*
- ۶۵ جینکگو *Ginkgo biloba*
- ۶۷ راش (آلش، راج، آلاش، قزل آغاج مرس) *Fagus sylvatica/F.orientalis* Beech
- ۶۸ بلوط *Quercus*
- ۷۰ بلوط ایرانی *Quercus brantii*
- ۷۰ بلوط ترکی *Quercus cerris*
- ۷۰ بلوط قرمز *Q.coccinea*
- ۷۱ بلوط سفید *Q.alba*
- ۷۱ بلوط همیشه سبز *Quercus agrifolia/ Q.ilex*
- ۷۲ شاه بلوط *Castanea sativa*
- ۷۳ شاه بلوط هندی *Aesculus hippocastanum*
- ۷۴ شاه بلوط سرخ *A.carnea*
- ۷۴ پالونیا (درخت نوروز، شاهزاده) *Poulownia tomentosa*
- ۷۵ جوالدوز (کاتالپا) *Catalpa bigninioides*
- ۷۵ انار *Punica granatum*
- ۷۶ انار خوراکی *'Sativa' Punica granatum*
- ۷۷ انار پر پر *'Pleniflora' granatum Punica*
- ۷۸ شمشاد (شمشاد تویی، شمشاد ژاپنی) *Buxus sempervirens*
- ۷۸ شمشاد خزری (شمشاد جنگلی) *Buxus hyrcana*: بومی جنگلهای شمال است
- ۷۸ شمشاد مینیاتور *Buxus sempervirens 'aureo variegata'*

درختان و درختچه های زینتی

۷۹		<i>Eunymus</i> spp.	شمشاد رسمی
۷۹		<i>Eunymus japonica</i>	شمشاد ژاپنی
۸۱		<i>Berberis julianae</i>	بربریس، زرشک زینتی
۸۲		<i>M. aquifolium</i>	ماهونیا
۸۳		<i>Laurus nobilis</i>	برگ بو
۸۳		<i>Lagersrtomia indica</i>	Crape myrtle توری
۸۴		<i>Ilex aquifolium</i>	خاس
۸۵		<i>Hibiscus syriacus</i>	ختمی درختی
۸۶		<i>Hibiscus rosa-sinensis</i>	ختمی چینی
۸۷		<i>Nerium oleander</i>	خرزهره
۸۷		<i>Diospyros kaki</i>	خرمالو
۸۸		<i>Tamarix</i>	گز
۸۹		<i>T.hispida</i>	گز آتشین
۸۹		<i>Hypericum calycinum</i>	گل راعی (علف جای، هوفاریقون)
۹۰		<i>Buddelia /Buddleja</i>	دم موشی
۹۱		<i>alternifolia Buddleia</i>	دم موشی غفائی خوشه ای
۹۱		<i>Deutzia gracilis</i>	دوتزیا
۹۲		<i>Philadelphus corenarius</i>	نرگس درختی
۹۳		<i>hydrangea macrophylla</i>	گل ادریسی یا هورتانسیا
۹۳		<i>Pittosporum undulatum</i>	میخک زینتی، میخک هندی
۹۴		<i>Chimonanthus praecox</i>	گل یخ
۹۵			ماگنولیا
۹۶		<i>M.soulangiana</i>	ماگنولای زمستانه (بنفش)
۹۷		<i>Tilia cordata</i>	نمدار (زیرفون)
۹۷		<i>Ricinus communis</i>	کمرچک
۹۸		<i>Smilax excelsa</i>	ازمنک

امروزه فضاهای سبز شهری نه تنها به دلیل اهمیت تفریحی آنها مورد توجه است بلکه به علت نقش مهمی که در حفظ و تعادل محیط زیست شهری و تعدیل آلودگی هوا، همچنین تلطیف آن، کاهش تراکم و پرورش روحی و جسمی ساکنان شهر ایفا می کنند، ارزشمند هستند. ایجاد فضاهای سبز باید با نیازهای اجتماعی، رفاهی و فرهنگی محل و مهمتر از همه شرایط اقلیمی منطقه منطبق باشد. در این رابطه یکی از مهمترین مسائل روز که کمتر مورد توجه طراحان و برنامه ریزان شهری قرار گرفته مساله ایجاد فضاهای سبز پایدار است. در مقوله منظرسازی و توسعه پایدار استفاده بهینه از منابع آب و خاک و نیروی انسانی و کاهش خروج ارز از کشور و حفظ محیط زیست باید بیش از جنبه های زیبایی شناختی مورد توجه قرار گیرد و در اولویت باشد. در همین زمینه نقش بسیار بارز درختان و درختچه ها اهمیت پیدا می کند چراکه درختانه دلیل دائمی بودن ریشه های عمیق سایه اندازی و نیاز به عملیات نگهداری کمتر از ارکان مهم فضاهای سبز پایدار خصوصاً در مناطق خشک و کم بارش هستند. درختان علاوه بر ایجاد حجم های قابل وجه طبیعی در مناظر باعث حفاظت خاک و جلوگیری آلودگی های صوتی و بصری می شوند و از همه مهمتر با انجام عمل فتوسنتز کمک شایانی به تصفیه و لطافت هوا می کنند. کیفیت محیط زیست شهری با امکانات و تاسیسات فضای سبز آن شهر ارتباط مستقیم دارد. امروزه فضای سبز و اصولاً معماری و طراحی فضای سبز به عنوان بخشی از شهرسازی مدرن مطرح است. اهمیت اکولوژیکی فضای سبز بدان جهت است که اکسیژن مورد نیاز یک فرد می تواند در ۳۰ تا ۴۰ متر مربع فضای سبز به دست آید. مسئله ی گذران اوقات فراغت و تفریح، از دیگر عملکردهای مهم امکانات فضای سبز است نقش مهم دیگر پارکها، بعد اجتماعی و رفاهی و زیباشناسی است. ایجاد تنوع و کاهش یک نواختی حجم های مصنوعی، ایجاد محیطی با مناظر زیبا، از کاربردهای مهم گیاهان برای تعدیل موارد فوق است. پیش از این، کاشت درختان توسط انسان اغلب با هدف تأمین منابع غذایی و تولید میوه و چوب صورت می گرفت، اما در سال های اخیر طرح مسائل جدید و خلق نگرش های نوین سبب ایجاد دیدگاه های تازه ای مبتنی بر همبستگی و همدلی بین طراحان و مجریان فعالیت

۲ درختان و درختچه های زینتی

هایی گردیده است که با محیط و منابع طبیعی سروکار دارند. امروزه دیگر تردیدی وجود ندارد که مسائل مربوط به محیط طبیعی و اقداماتی که در آن صورت می گیرد همه به منزله ی اجزاء و اعضاء اصلی پیکر واحدی هستند که حتی اگر ظاهراً دارای عملکردهای مجزا و مستقلى نیز باشند اما در نهایت همگی آن ها از یک نظام کلی تبعیت می کنند که هر کدام به سهم خود بر دیگری اثر می گذارند یا از آن تأثیر می پذیرند و در حقیقت تابع یک نظام اکولوژیکی هستند. صرف نظر از نقش درختان در زیبا سازی و کاهش آلودگی ها آن ها با تولید چوب، میوه و هیزم بخشی از نیازهای ساکنان مناطق شهری و روستایی را برای تامین منابع به ویژه در کشورهای جهان سوم برآورده می سازند. امروزه در پروژه های فضای سبز باید نگرشهای نوینی مد نظر قرار گیرد از جمله تلقی طرح به عنوان جزیی از یک نظام اکولوژیکی و ملحوظ داشتن معیارهای اکولوژیکی در طرح ها و برنامه. تلاش در جهت احیا و ابقا تنوع زیستی، توجهات مناسب اقتصادی، جلب مشارکت مردم در اجرای برنامه ها از طریق فعالیت های هرچه بیشتر آموزشی و فرهنگی. بالاخره اینکه یکی از مهمترین راه ها برای رسیدن به توسعه پایدار ایجاد این باور در بین مردم است که فعالیت در جهت توسعه پوشش سبز ضامن حیات ما و ارتقاء کیفیت زندگی ما بر روی کره زمین خواهد بود.